

Datum
2025-02-19

Diarienummer
ADM/2025:265

KVALITETSDEKLARATION

Nyttjande av studiestöd

Ämnesområde

Utbildning samt forskning inom högskolan

Statistikområde

Studiestöd

Produktkod

UF0404

Referenstid

Andra kalenderhalvåret 2010-2023

Innehåll

Statistikens kvalitet.....	4
1 Relevans.....	4
1.1 Ändamål och informationsbehov.....	4
1.1.1 Statistikens ändamål.....	4
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	4
1.2 Statistikens innehåll	4
1.2.1 Objekt och population	5
1.2.2 Variabler	7
1.2.3 Statistiska mått.....	7
1.2.4 Redovisningsgrupper	7
1.2.5 Referenstider	8
2 Tillförlitlighet.....	8
2.1 Tillförlitlighet totalt	8
2.2 Osäkerhetskällor	8
2.2.1 Urval	8
2.2.2 Ramtäckning	9
2.2.3 Mätning	9
2.2.4 Bortfall.....	10
2.2.5 Bearbetning	10
2.2.6 Modellantaganden	10
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	10
3 Aktualitet och punktlighet	10
3.1 Framställningstid.....	10
3.2 Frekvens	11
3.3 Punktlighet.....	11
4 Tillgänglighet och tydlighet.....	11
4.1 Tillgång till statistiken	11
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik.....	11
4.3 Presentation.....	11
4.4 Dokumentation.....	11
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	12
5.1 Jämförbarhet över tid	12
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	12
5.3 Sam användbarhet i övrigt	13
5.4 Numerisk överensstämmelse.....	13
A. Klassificeringen Sveriges officiella statistik	14
B. Sekretess och personuppgiftsbehandling	14

C. Bevarande och gallring.....	14
D. Uppgiftsskyldighet	14
E. EU-reglering och internationell rapportering	14
F. Historik	14
G. Kontaktuppgifter.....	15

Statistikens kvalitet

Denna kvalitetsdeklaration är avsedd att öka förståelsen för CSN:s officiella statistik över andelen av de studerande som använder studiestöd.¹

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med statistiken är att beskriva och följa andelen av de studerande som använder svenskt studiestöd.

1.1.2 Statistik användares informationsbehov

Användare av statistiken är CSN:s uppdragsgivare, politiker, statliga myndigheter, kommuner och regioner, övriga organisationer, forskare, journalister samt övriga personer som är intresserade av studiestöd. Statistiken används för olika ändamål, exempelvis för bedömningar av studerandes levnadsvillkor, planering av studiestödsverksamheten och utbildningsplanering.

Informationsbehovet inventeras genom användarråd, kontakter med användare, uppföljning av sökningar i databasen och en årlig utvärdering av statistikfrågor som kommer in till CSN.

1.2 Statistikens innehåll

Statistiken innehåller i huvudsak följande så kallade målstorheter:

- Antalet individer som har studerat inom respektive skolform (kommunal vuxenutbildning, folkhögskola, konst- och kulturutbildning, yrkeshögskola eller universitet och högskola) någon gång under referenstiden. Det ska observeras att det, med några undantag (se avsnitt 1.2.1), är samtliga studerande som avses, dvs. även studerande som är för unga, för gamla, studerar med för låg studietakt för att kunna få studiestöd, m.fl.
- Antalet individer som har studerat på grundskolenivå, gymnasienivå eller eftergymnasial nivå inom ovanstående skolformer.
- Andel individer som har haft studiemedel, studiestartsstöd eller omställningsstudiestöd för studier inom samma skolform som i SCB:s register.
- Andel individer som har haft studiemedel, studiestartsstöd eller omställningstudiestöd för studier på samma utbildningsnivå som individen finns registrerad i SCB:s register.

Målstorheterna redovisas utifrån om individen finns registrerad som studerande inom de olika skolformerna och på de olika utbildningsnivåerna. Målstorheterna redovisas även totalt för samtliga skolformer. Endast studerande i Sverige och studerande med studiestöd för studier i Sverige redovisas.

¹ Se vidare SCB-FS 2016:17 Statistiska centralbyråns föreskrifter om kvalitet för den officiella statistiken.

I de uppgifter som redovisar andelen som har studiestöd förekommer individen bara om studiestödet är utbetalat.

En individ kan förekomma som både studerande och studiestödstagare på mer än en utbildningsnivå eller inom mer än en skolform. En nettoräknad totaluppgift lämnas också.

1.2.1 Objekt och population

Användarna av statistiken är intresserade av andelen som studerar med svenskt studiestöd inom olika utbildningsformer eller på olika utbildningsnivåer.

CSN använder därför följande målobjekt.

- De individer som har varit registrerade studerande under referenstiden.

Mål- och observationsobjekten förekommer i register hos Statistiska centralbyrån (SCB) och många förekommer i register hos CSN.

De individer som studerar förekommer i följande register hos SCB.

- Komvux: elever, kursdeltagare och utbildningsresultat
- Folkhögskola vår- och hösttermin
- Konst- och kulturutbildningar
- Yrkeshögskoleutbildningen
- Universitets- och högskoleregistret / Studenter och examina i högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå

Målpopulationen består av de individer som finns i SCB:s register. Samtliga studerande ingår utom

- studerande med ofullständiga personnummer,
- studerande som enbart genomfört provning eller validering,
- studerande på korta kurser vid folkhögskola,
- studerande på uppdragsutbildning,
- inresande studerande och utresande utbytesstuderande (universitet och högskola), och
- forskarstuderande (universitet och högskola).

Andelen som har fått studiestöd för studier någon gång under referenstiden räknas fram genom att individer med studiestöd ställs i relation till individer som studerar på samma utbildningsnivå eller samma skolform. Studiestödet ska också ha betalats ut.² Uppgifter om studiestöd hämtas från CSN:s administrativa register. Samtliga studerande med studiemedel, studiestartsstöd och omställningsstudiestöd ingår, utom

- studerande som har fått studiestöd för en annan skolform eller utbildningsnivå än de finns registrerade som studerande på.³

För mer information om vilka som ingår i de olika registren över antalet studerande hänvisas till följande andra publikationer.

² Även individer som har återbetalat hela det utbetalda beloppet ingår, liksom individer som har fått återkrav på hela studiestödsbeloppet.

³ Antalet studerande med studiestöd som har fått studiestödet utbetalat för en annan skolform eller utbildningsnivå redovisas separat i undersökningen.

Kommux: elever, kursdeltagare och utbildningsresultat

I populationen ingår samtliga kursdeltagare som har deltagit i undervisning i kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå eller genomfört prövning eller validering.⁴

Folkhögskola vår- och hösttermin

Alla som studerat på minst en kurs under referensåret ingår, även om de avbrutit studierna.⁵

Konst- och kulturutbildningar

Alla studerande ingår i statistiken över konst och kulturutbildning.⁶ Studier bedrevs på gymnasienivå på 'Kompletterande utbildning' till och med andra kalenderhalvåret 2015. Från och med 2015 räknas samtliga studerande med studiestöd vid konst och kulturutbildning som studerande på eftergymnasial nivå, även om studierna bedrivs enligt avdelning A3, dvs. ur studiestödshänseende på gymnasienivå, enligt bilagan till studiestödsförordningen (2000:655).

Alla studerande kommer dock *inte att redovisas i andelen studerande med studiestöd i fördelningen efter nivå*. Det beror på att alla studerande redovisas som eftergymnasiala studerande i SCB:s register, medan en del av studiestödstagarna redovisas som gymnasiestuderande. I de fallen särredovisas i stället antalet sådana studerande under fotnoten Kalenderhalvår (i CSN:s databas).

Yrkehögskoleutbildningen

Aktiva studerande på utbildningsomgångar som pågått minst en dag under avsedd period. En studerande är aktiv om personen funnits med på minst en förteckning över studerande under en avsedd period.⁷

Behörighetsgivande förutbildning, som anordnas enligt förordningen (2017:13) om behörighetsgivande förutbildning inom yrkehögskolan, behandlas som eftergymnasial utbildning, trots att studiemedel ges enligt avdelning A3, bilagan till studiestödsförordningen, dvs. på gymnasial nivå. Studerande med studiemedel på sådan behörighetsgivande förutbildning kommer således med i statistikuppgifterna för yrkehögskolan, trots att de studerar på gymnasienivå.

De kommer dock *inte att redovisas i andelen studerande i fördelningen efter nivå*. Det beror på att de studerande redovisas som eftergymnasiala studerande, medan studiestödstagarna redovisas som gymnasiestuderande. I de fallen särredovisas i stället antalet studerande under fotnoten Kalenderhalvår (i CSN:s databas).

⁴ Se vidare:

https://www.scb.se/contentassets/bcd5386e90c94613ba5014411a625cc2/uf0106_kd_2022_230608.pdf

⁵ Se vidare: https://www.scb.se/contentassets/ebec141d794d47a18a2894390b184649/uf0601_kd_2023.pdf

⁶ Se vidare:

https://www.scb.se/contentassets/af13df7013a24b8c8aec60f832ca25df/uf0702_kd_2023_ag_20240523.pdf

⁷ Se vidare:

https://www.scb.se/contentassets/7f0ba360765049ee8306358458d021ef/uf0701_kd_2024_v1_240321.pdf

Som registrerad studerande räknas de studenter som är förstagångsregistrerade på en kurs samt de som är fortsättningsregistrerade på kurs som löper över flera terminer.⁸

1.2.2 Variabler

De viktigaste målvariablerna är:

- Individer som har varit registrerade som aktiva studerande inom en viss skolform och på en viss utbildningsnivå under referenstiden.
- Individer som har fått studiemedel, studiestartsstöd eller omställningsstudiestöd utbetalat för studier vid samma skolform och på samma utbildningsnivå som hen varit registrerad studerande på. Individerna ska ha studerat under referenstiden.

Målvariablerna, dvs. det som individen studerar och om individen har fått studiestöd utbetalat för det som individen studerar, svarar mot användarnas efterfrågan. Mål- och observationsvariablerna överensstämmer väl med varandra.

1.2.3 Statistiska mått

Statistiken utgörs av antal och andelar.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Målstorheten är *antal studerande* och redovisas som en samlad uppgift för samtliga studerande inom de fem skolformer som omfattas i undersökningen. I denna samlade uppgift räknas en person bara en gång. Redovisningsgrupper för den samlade uppgiften är kön och inrikes/utrikes född.

De olika skolformerna utgör även naturliga delpopulationer och målstorheterna redovisas därför för respektive skolform (komvux, folkhögskola, konst- och kulturutbildning, yrkeshögskola och universitet och högskola).

För respektive skolform redovisas målstorheterna antal studerande, andel studerande med studiemedel, andel studerande med studiestartsstöd, andel studerande med omställningsstudiestöd och andel studerande med studiestöd

En individ kan tillhöra flera delpopulationer. För delpopulationerna redovisas målstorheterna både totalt och efter redovisningsgrupper. Sådana redovisningsgrupper är kön, ålder, utbildningsnivå, studietakt, inrikes/utrikes född och i förekommande fall utbildningsinriktning.

Vissa prioriteringar görs mellan de olika redovisningsgrupperna inom en skolform. Till exempel prioriteras till en utbildning och till hel- eller deltidsstudier med utgångspunkt i det antal poäng den studerande läser. Den utbildningsnivå, utbildning eller studietakt som har flest poäng prioriteras. För studerande vid folkhögskola prioriteras den studerande till den högsta studietakten och den högsta utbildningsnivån som förekommer under referenstiden. För

⁸ Se vidare definitioner och förklaringar i publikationen Statistiska Meddelanden UF20 Studenter och examinerade på grundnivå och avancerad nivå: <https://www.scb.se/publikation/49880>

studerande vid konst- och kulturutbildning och yrkeshögskola prioriteras till den högsta studietakt de studerat med under halvåret.

Andelen med studiestartsstöd ställs i relation till antalet studerande på grundskole- eller gymnasienivå.

1.2.5 Referenstider

Den referenstid som avses i nyttjandestatistiken är årets andra kalenderhalvår, dvs. tidsperioden 1 juli–31 december.

Individer som har varit aktivt studerande under tillräcklig tid under halvåret och finns medtagna i de olika register som anges ovan (se 1.2.1) anses vara studerande. För en redovisning av vad som avses med ”aktiva studier” och ”tillräcklig tid” hänvisas till kvalitetsdeklarationerna för de olika registren.⁹

Andelen med studiestöd baseras på att individen har bedrivit studier med studiemedel, studiestartsstöd eller omställningsstudiestöd någon vecka under referenstiden, samt på att studiestödet har betalats ut.¹⁰

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Statistiken baseras på en totalundersökning med uppgifter från de system som SCB använder för dokumentation av studerande och de system som används för att handlägga studiestödsärenden.¹¹

Statistikens tillförlitlighet är beroende av kvaliteten på de register som ligger till grund för den. Statistiken bedöms vara tillförlitlig. All statistik som används är också reglerad i lag och förordning.

2.2 Osäkerhetskällor

Utifrån vår definition av population och variabler finns det ingen osäkerhet i statistiken förutom eventuella mät- och bearbetningsfel. I och med att uppgifter om studerande och studerande med studiestöd kombineras är dessa felkällor något större än de annars skulle vara, men risken för att statistiken inte ska vara tillförlitlig bedöms ändå vara låg.

2.2.1 Urval

Eftersom det rör sig om en totalundersökning bidrar inte urvalsfrågor till osäkerhet i statistiken.

⁹ Se fotnot 4–8.

¹⁰ Individer som studerar under det andra kalenderhalvåret men som får utbetalningen efter att uttaget av uppgifter har genomförts kommer dock inte med i statistiken (se även avsnitt 2.2.3).

¹¹ Uppgifterna kommer bland annat från studiestödets administrativa datasystem (STIS) och IT-systemet Stella.

2.2.2 Ramtäckning

Ramen för populationen hämtas från SCB:s register över studerande inom de fem skolformer som ingår i undersökningen. En rampopulation består av alla individer i ett register. De olika rampopulationerna stämmer väl överens med de olika populationerna. Eventuella täckningsbrister bedöms i stora drag inte påverka statistikens tillförlitlighet. För att veta hur dessa rampopulationer fastställs och för att få en bild över storleken på täckningsbristerna hänvisas till respektive kvalitetsdeklaration.¹²

2.2.3 Mätning

Information om de individer som är studerande hämtas från SCB:s olika register när halvårsstatistiken är fastställd.¹³

Information om individer med studiestöd hämtas från CSN:s administrativa register direkt efter halvårets slut. Uppgifterna hämtas vid samma tidpunkt varje år.

Mätfel kan förekomma. Dessa mätfel kan ha flera källor och beror ofta på den mänskliga faktorn. Felaktiga personnummer kan förekomma och kan till exempel leda till felaktiga åldersangivelser. Skolor kan göra felaktiga bedömningar. CSN kan göra felregistreringar i samband med handläggningen, till exempel registrera fel utbildningsnivå. Även inrapporteringen till CSN från skolor, enskilda studerande och andra myndigheter kan vara felaktig. Mätfelen varierar sannolikt mellan olika redovisningsgrupper, men bedöms sammanfattningsvis vara små. Tillförlitligheten bedöms därmed vara god.

Preliminär statistik om omställningsstudiestöd och preliminär totaluppgift

Handläggningstiden för omställningsstudiestöd är för närvarande lång och det påverkar halvårsstatistiken om omställningsstudiestöd. Halvårsstatistiken avser tiden då individer studerar, givet att de även har fått studiestöd utbetalat. De långa handläggningstiderna för omställningsstudiestöd innebär att en del individer som studerar under ett halvår kan få både beslut om omställningsstudiestöd och utbetalning först senare, efter att informationen har hämtats från CSN:s register. Detta medför att antalet studerande med studiestöd underkattas.¹⁴

Av denna anledning redovisas både preliminär och slutgiltig nyttjandestatistik om omställningsstudiestöd. Även totaluppgiften för samtliga studiestöd blir därmed preliminär.¹⁵ Den preliminära halvårsstatistiken om nyttjande publiceras i augusti året efter referenstiden. Den slutgiltiga nyttjandestatistiken publiceras i augusti två år efter referenstiden.¹⁶

¹² Se fotnoter 4–8.

¹³ Beroende på vilket register det handlar om fastställs uppgifterna mellan mars och juni följande vår.

¹⁴ Uppskattningsvis kommer antalet studerande med omställningsstudiestöd att öka mellan redovisningstidpunkterna i och med att fler individer får beslut om omställningsstudiestöd för studier under andra halvåret 2023 efter årets slut. Preliminärt tillkom ca 1 300 studerande mellan januari 2024 och januari 2025. Dessa utgjorde 28 procent av studiestödspopulationen.

¹⁵ Omställningsstudiestödet (OSS) utgjorde en dryg procent av samtliga studiestödstagare i statistiken under 2023. Det innebär att den preliminära statistiken får små effekter på den totala nyttjandesiffran (samtliga studiestödstagare/samtliga studerande).

¹⁶ Preliminär statistik för andra halvåret 2023 redovisas t.ex. i augusti 2024 och slutlig statistik i augusti 2025.

2.2.4 Bortfall

Statistiken är en registerbaserad totalundersökning och därmed förekommer i princip inget objektbortfall. Personer med skyddad identitet inkluderas inte i vissa delar av studerandestatistiken,¹⁷ vilket dock har en mycket begränsad påverkan på den slutliga statistiken.

Vid mättillfället saknas ibland, för enstaka objekt, viss information, till exempel uppgift om utbildningsnivå. Dessa bortfall gäller främst för studiestödet. Även dessa bortfall bedöms ha en begränsad påverkan på statistikens tillförlitlighet.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsfel är fel som kan uppkomma när man bearbetar det insamlade materialet, manuellt eller maskinellt. Kontroller av bearbetningarna görs i flera steg innan statistiken publiceras, vilket medför att de allra flesta feLEN sannolikt upptäcks.

I mångt och mycket består kontrollerna av löpande rimlighetskontroller, där olika kategorier jämförs mot varandra och med tidigare år. Detta gäller både antalet individer i studerandestatistiken och antalet studerande med studiestöd i den statistik som kommer från CSN:s administrativa system. För de bearbetningar som görs i studeranderegistren hänvisas till kvalitetsdeklarationerna för respektive register. När rättelser behöver göras informeras om det i berörda tabeller.

2.2.6 Modellantaganden

Modellantaganden förekommer inte och är därmed inte någon osäkerhetskälla.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

För omställningsstudiestöd redovisas både preliminär och slutlig nyttjandestatistik (se även avsnitt 2.2.3 ovan). Anledningen är att handläggningsslaget är, och förväntas vara, ansträngt under en tid framöver. På grund av att många ansökningar återstår att besluta när statistiken tas fram för redovisning, och att en del som beviljats omställningsstudiestöd inte har hunnit få någon utbetalning, kommer uppgifterna att vara preliminära i samband med den första redovisningen och slutliga först ett år senare. Antalet individer med studiestöd kommer att öka mellan redovisningstidpunkterna.¹⁸

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Uppgifter om studerande med studiemedel, studiestartsstöd och omställningsstudiestöd tas fram av CSN i januari och lämnas till SCB senast i februari. När de olika utbildningsregistren är klara hos SCB, kan SCB ställa uppgifterna om studiestöd i relation till uppgifterna över antalet individer som studerar. SCB lämnar tillbaka uppgifterna i tabellform till CSN, vilket normalt sker i juni. Därefter bearbetar och sammanställer CSN materialet. CSN publicerar

¹⁷ Se kvalitetsdeklarationerna för SCB:s olika register, fotnot 4–8.

¹⁸ Ökningen var ca 28 procent för uppgifter som togs fram i januari 2025, jämfört med januari 2024.

statistiken senast den 20 augusti varje år och är därmed även ansvarig myndighet för de uppgifter som publiceras.

3.2 Frekvens

Statistiken publiceras senast den 20 augusti varje år.

3.3 Punktlighet

Statistiken publiceras enligt den i förväg framtagna publiceringsplanen och är punktlig. Aktuell publiceringsplan finns på CSN:s och SCB:s webbplatser.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken publiceras i en statistikdatabas på CSN:s webbplats och finns tillgänglig som öppna data. Samma statistik finns tillgänglig på Sveriges dataportal (www.dataportal.se).

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Annan statistik finns i analyser om studiestödets utfall. Dessa publiceras löpande på csn.se. CSN kan i vissa fall även ta fram ytterligare statistik på förfrågan. Ytterligare nyttjandeuppgifter, dvs. uppgifter där antalet studiestödstagare ställs i relation till antalet studerande, kan dock bara tas fram med hjälp av SCB.

4.3 Presentation

Statistiken presenteras i form av tabeller i CSN:s statistikdatabas. Användaren kan på egen hand göra vissa val som kan påverka presentationen, till exempel om format och tabellutformning.

4.4 Dokumentation

Framställningen av statistiken och mikrodata beskrivs i dokumentet Statistikens framställning (StaF). Statistikens kvalitet beskrivs i detta dokument. CSN kan på förfrågan lämna mer detaljerad information om statistiken och dess innehåll.

I fotnoter i anslutning till tabellerna i statistikdatabasen förklaras variabler, statistiska mått och redovisningsgrupper.

Kriterierna för hur statistiken har tagits fram dokumenteras för att vid behov kunna härleda siffror.

5 Jämförbarhet och sam användbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Statistikdatabasen för officiell statistik om nyttjande av studiestöd innehåller uppgifter från och med 2010 (tidsserie) och uppgifter per skolform från och med 2013. Detta medför att det går att jämföra vissa övergripande uppgifter sedan 2010 och andra uppgifter från och med 2013.

Från och med andra halvåret 2022 tillkom andelen fördelad efter utbildningsnivåer och en totalsiffra som är nettoräknad för samtliga studerande som studerar på grundskolenivå, gymnasienivå eller eftergymnasial nivå inom de fem skolformerna. Denna statistik redovisas sedan 2021.

Några ändringar har skett under årens lopp som kan påverka tolkningen av statistiken. Följande förändringar påverkar redovisningen.

- Från och med andra halvåret 2014 ersattes tidigare ”kompletterande utbildningar” av ”konst- och kulturutbildningar” (SFS 2013:871). Detta medför att alla konst- och kulturutbildningar fr.o.m. 2016 endast finns på eftergymnasial nivå. Kompletterande utbildningar var tidigare fördelade mellan gymnasial och eftergymnasial nivå.
- Andra halvåret 2017 infördes studiestartsstödet. Studiestartsstödet finns med i nyttjandestatistiken fr.o.m. 2018.
- Från och med redovisningen som avser 2020 inkluderas korta yrkeshögskoleutbildningar. Detta är utbildningar som infördes under 2020 och som totalt svarar mot ett poängantal som understiger 100 s.k. YH-poäng (ett års heltidsstudier motsvarar 200 YH-poäng). Dessa utbildningar kan ge rätt till studiestöd, men andelen studerande på utbildningarna som har studiestöd är lägre än på övriga YH-utbildningar.
- Inom yrkeshögskolan infördes i samband med publiceringen i november 2023 så kallade ”faktiskt studerande”, som ersätter studerande. Faktiskt studerande innebär att studerande som är aktiva enligt rekvisitionsförteckningar inte är faktiska studerande om de har hoppat av sina studier innan avsedd redovisningsperiod eller om de av andra skäl inte deltagit alls under avsedd period. Förändringen har genomförts bakåt i tiden till och med referensår 2018, men i CSN:s statistik har inte den retroaktiva uppdateringen genomförts. Detta kan påverka sam användbarheten.
- Från och med 2021 redovisas en fördelning efter inrikes/utrikes född per skolform och utbildningsnivå.
- Omställningsstudiestödet tillkom under 2023 och redovisas fr.o.m. andra halvåret 2023.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Statistiken är i stora drag framtagen på samma sätt vilket gör jämförbarheten mellan grupper god. Andra halvåret 2022 tillkom en redovisning efter utbildningsnivå. Denna är i princip jämförbar med nivåerna inom de olika skolformerna, där t.ex. yrkeshögskola, universitet och högskola, konst- och kulturutbildningar och angivna folkhögskoleutbildningar tillhör eftergymnasial nivå. Ett undantag är basåret, som ges av högskola, men ligger på gymnasial nivå. Basåret räknas därför till högskola och till gymnasienivå.

Andra undantag är att SCB räknar samtliga studerande med studiestöd vid konst och kulturutbildning som studerande på eftergymnasial nivå, även om studierna bedrivs enligt avdelning A3, dvs. ur studiestödshänseende på gymnasienivå, enligt bilagan till studiestödsförordningen (2000:655). Därmed kommer inte de som studerar på olika nivåer i olika databaser att redovisas i andelen studerande med studiestöd i fördelningen efter nivå.

Behörighetsgivande förutbildning, som anordnas enligt förordningen (2017:13) om behörighetsgivande förutbildning inom yrkeshögskolan, behandlas som eftergymnasial utbildning, trots att studiemedel ges enligt avdelning A3, bilagan till studiestödsförordningen, dvs. på gymnasial nivå. Därmed kommer inte de som studerar på olika nivåer i olika databaser att redovisas i andelen studerande i fördelningen efter nivå.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Uppgifterna om andelen som använder studiestöd baseras på SCB:s olika utbildningsregister och på CSN:s beslut om studiestöd. Dessa bör överensstämma i de allra flesta fall. De individer som bedöms studera på en utbildning men får studiestöd för en annan utbildning räknas dock inte in i andelen med studiestöd. Antalet sådana individer särredovisas dock i fotnot.

Uppgifter om individer som får studiestöd finns tillgängliga hos CSN. Det är möjligt att använda sådana uppgifter i mikrodataform även i andra typer av uppdrag och samanvändbarheten bedöms vara god.

5.4 Numerisk överensstämmelse

I statistikdatabasen redovisas andelar avrundade till hela procent.

Den totala andelen studerande som har studiestöd (samtliga utbildningsnivåer) redovisas nettoräknad, det vill säga varje person räknas bara en gång per tidsperiod. I övrigt kan en person ingå i flera skolformer eller finnas på flera utbildningsnivåer, samt ha studiestöd för flera skol- eller utbildningsformer. Inom respektive utbildningsnivå eller skolform prioriteras en individ dock alltid till exempelvis en studietakt.

Totaluppgifter i tabellerna motsvarar summan av alla värden som är möjliga att välja för en delpopulation eller en redovisningsgrupp. Den som till exempel markerar antalet studiemedelstagare i åldersgrupperna 25–29 och 30–34 år får uppgifter om antalet studerande med studiemedel i de båda åldersgrupperna. Om även Totalt väljs, redovisas studerande med studiemedel i samtliga åldersgrupper. Totalsummor av personer redovisas alltid nettoräknade, det vill säga varje person räknas en gång per tidsperiod.

För studiestödsformen studiestartsstöd beräknas andelen som har studiestartsstöd som andel av antalet studerande på grundskole- respektive gymnasienivå och totalt för båda nivåerna. Detta gäller både inom de olika skolformerna, men även vid fördelningen efter utbildningsnivå.

Allmänna uppgifter

A. Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken är officiell. För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2016:17) om kvalitet för den officiella statistiken.

B. Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, det vill säga information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning (2016/679).

C. Bevarande och gallring

Gallringsföreskrifter är ej fastställda ännu och bevarandebehov har ännu inte utretts.

D. Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet till denna statistik föreligger inte.

E. EU-reglering och internationell rapportering

Någon EU-reglering eller internationell rapportering förekommer inte.

F. Historik

Statistik om studiestödet redovisas sedan läsåret 1965/66. Statistiken har redovisats i olika former, både i CSN:s rapporter och i Statistiska meddelanden. Från och med 2016 publiceras statistiken i en statistikdatabas på CSN:s webbplats och från och med 2018 ingår även uppgifter fördelade efter kalenderår och kalenderhalvår.¹⁹ Även äldre statistik finns publicerad på webbplatsen.²⁰

Nyttjande av studiestöd lades till i statistikdatabasen, och därmed i den officiella statistiken, 2024, men statistiken har publicerats sedan 2014. I statistiken om nyttjande finns det en tidsserie sedan 2010 och uppgifter per skolform sedan 2013. Nyttjandestatistiken presenteras under rubriken ”Nyttjande av studiestöd”.

Tidigare har officiell statistik om studiestödsnyttjande presenterats för högskolan i CSN:s publikation ”Beviljning av studiestöd”. Denna statistik publicerades mellan läsåren 1983/84 och 2014/15.

Studiestöd består av olika former av studiestöd (bland annat studiehjälp, studiemedel, studiestartsstöd, omställningsstudiestöd).

¹⁹ Även kalenderårsuppgifter för tidigare år redovisas sedan denna tidpunkt i databasen.

²⁰ Äldre statistik finns publicerad i pdf-filer.

Det moderna svenska studiemedelssystemet med bidrag och lån infördes 1965. Tio år senare infördes de första vuxenstudiestöden. En reformering av studiemedelssystemet genomfördes 1989. Då lades lånesystemet om och utlandsstudiemedel gjordes tillgängligt för fler studerande. Nästa stora reform skedde sedan 2001. De olika vuxenstudiestöden togs då bort och studiemedel blev det enda studiestödet för vuxna. Lånesystemet gjordes åter om. Under 2003 infördes rekryteringsbidraget med syftet att rekrytera personer med kort tidigare utbildning till studier. Stödet avskaffades 2006. Studiestartsstödet infördes 2017. Detta studiestöd riktas till personer med låg utbildningsnivå. Under 2023 infördes omställningsstudiestödet.²¹ Detta är ett studiestöd som riktar sig till personer som varit aktiva i yrkeslivet under en längre tid.

Det allmänna studiebidraget för elever i åldern 16–18 år infördes 1957. Det dröjde dock till 1986 innan CSN fick ansvar för prövning och utbetalning av studiehjälp, där studiebidraget ingår, till studerande på gymnasienivå. En lärlingsersättning till studerande på gymnasiet infördes 2014, medan Rg-bidrag till studerande vid riksgymnasium för döva, hörselskadade eller rörelsehindrade infördes redan 1995.²²

G. Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Centrala studiestödsnämnden
Kontaktinformation	Anders Larsson
E-post	anders.larsson@csn.se eller registrator@csn.se
Telefon	060-14 63 99 eller 060-18 60 00

²¹ Ingen statistik om omställningsstudiestöd redovisas för läsåret 2022/23.

²² Mer om historik om studiestöden finns på csn.se/om-csn/vart-uppdrag.